

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De diabolo, siue Satana & dæmonibus. cap. iii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

D. IOANNIS DAMASCI
SCENI PARALLELORVM
LIBER SECVNDVS.

DE MVTABILIBVS, ET INCONSTANTI
animo præditis. CAP. I.

Ose. 7.
Eccli. 2.
1.
27. 3.
29.
Zach. 8.
Iac. 1.
Gal. 5.

EGYPTVM inuocabât. & ad Assyrios abierunt.
Væ duplici corde, & peccatori terram ingre-
dienti duabus viis. Ne accesseris ad eum duplici
corde. Stultus vt luna mutatur. Cor ingre-
diens duas vias, non habebit successus. Vita ma-
la de domo in domum: & non habitabit, nec ape-
riet os.
Neque exeunti neque introëunti erat pax à tri-
bulatione.
Vir duplici animo inconstans est in omnibus
viis suis.

Currebatis bene: quis vos fascinauit, vt non obediretis veritati?
Quorum mens ad mutationem propensa est, non est dissentaneum, quin eorum quoque
vita non sit ordinata.
Homines nubibus similes sunt, quæ prout immutantur venti, nunc ad hanc, nunc ad
illam aëris regionem feruntur.
Leues & stolidos eos esse censemus, qui facile in vtramque partem feruntur, ac dila-
buntur, non secus ac venti inconstantes, aut Euripi mutationes & reciprocationes, aut in-
stabilis maris fluctus.
Stultus nulla in re consistere solet: pendulæque est ipsius omnis vita, nec firmo vllò gra-
du defixa.
Planta, quæ assidue transfertur fructum nunquam edet.

De gloria & honore: & quòd gloriam alteri præbere non oporteat.
CAP. II.

Barn. 4.
Esa. 42.
Eccli. 33.

NE des alteri gloriam tuam: & quæ tibi conducunt, genti alienæ.
Gloriam meam alteri non dabo.
Quandiu viuis & spiras, ne mutes teipsum in omni carne. Melius
enim est vt filij tui orent te, quàm vt ipse respicias in manus filiorum
tuorum: & in tempore mortis distribue hæreditatem tuam.
Filio & vxori & amico & fratri ne des potestatem aduersum te in vita tua.
Ne des alteri gloriam tuam: ne te postea poeniteat, atque eos rogare neesse habeas.

De diabolo, siue Satana & demonibus. CAP. III.
Quando

A Vando spiritus Domini malus arripiebat Saulem, Dauid tollebat ci-
tharam, & percutiebat manu sua, & refocillabatur Saul, & leuius ha-
bebat. Recedebat enim ab eo spiritus malus. *1. Reg. 16.*

Confurrexit Satan contra Israël, & incitauit Dauid, vt numeraret
Israël. *1. Par. 21.*

Fortitudo Satanæ in lumbis eius, & virtus eius in vmbilico ventris eius. Strin-
git caudam suam quasi cedrum, nerui testicularum eius perplexi sunt. Anima e-
ius carbones: cor autem eius durum est vt ferrum. Quis reuelabit faciem indu-
menti eius? in complicationem autem thoracis eius quis ingreditur? Portas
ante faciem eius quis aperiet? In circuitu dentium eius timor. Viscera eius scuta
B area. Ex ore eius egrediuntur lampades ardentes, & proiiciuntur candentes car-
bones. Ex naribus eius exit fumus fornacis ardentis igni carbonum: anima eius
carbones exuret. Flamma autem ex ipsius ore egreditur. Ante ipsum præcurrit
perditio, lectus eius obeli acuti. Omne aurum maris sub ipso est, velut lutum in-
dicibile. *Iob 40.*

Et ostendit mihi Dominus Iesum sacerdotem magnum stantem coram an-
gelo Domini: & Satan stabat à dextris eius, vt aduersaretur ei. Et dixit angelus ad
Satan: Increpet Dominus in te Satan, & increpet in te qui elegit Ierusalem. *Zach. 3.*

Quomodo cecidisti de cœlo Lucifer, qui manè oriebaris: corruisti in terram,
qui vulnerabas gentes? qui dicebas in corde tuo, In cœlum conscendam, super a-
stra Dei exaltabo folium meum, sedebo in monte Testamēti, in lateribus A-
quilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo. Veruntamen
ad infernum detraheris in profundum lacu. Qui te viderint, ad te inclinabuntur,
teque prospicient: Nunquid iste est vir, qui conturbauit terram, qui concussit re-
gna? Qui posuit orbem desertum, & vrbes eius destruxit, vinctis eius non aperuit
carcerem? Omnes reges gentium dormierūt in gloria, vir in domo sua. Tu autem
proiectus es de sepulchro tuo, quasi stirps inutilis pollutus, & obuolutus cum his
qui interfecti sunt gladio, & descendunt ad fundamenta lacu, quasi cadauer pu-
tridum. *Esa. 14.*

Quemadmodum vestimentum mixtum sanguine non est mundum: sic nec
tu mundus eris. Quoniam tu terram meam perdidisti, & populum meum inter-
D fecisti, dicit Dominus. *Cap. 14.*

Dolus in manu eius, & in corde eius magnificabitur: & dolo interficiet mul-
tos, & ad multorum perditionem stabit.

Inuidiā diaboli mors intrauit in mundum. *Sap. 2.*

Tunc Iesus ductus est à spiritu in desertum, vt tentaretur à diabolo. Et cum
ieiunasset quadraginta diebus & quadraginta noctibus, postea esuriit. Et accedens
tentator, dixit, Si filius Dei es, dic vt lapides isti panes fiant. Respondens autem
Iesus, dixit, Scriptum est, Non in solo pane viuunt homo, sed in omni verbo quod
procedit de ore Dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam ciuitatem, & sta-
tuit eum supra pinnaculum templi, & dixit ei, Si filius Dei es, mitte te deorsum.
E Scriptum est enim, Angelis suis mandauit de te, vt custodiant te in omnibus viis
tuis. Dixit ei Iesus, Scriptum est, Non tentabis Dominum Deum tuum. Rursus
assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde, & ostendit ei omnia regna
mundi, & gloriam ipsorum, & dixit ei: Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraue-
ris me. Tunc ait illi Iesus, Vade post me Satana, Scriptum est enim, Dominum
Deum tuum adorabis, & ipsi soli seruiēs. *Mat. 4.*

Dixit autem Dominus septuaginta: Videbam Satanam sicut fulgur de cœlo
cadentem. Ecce ego dedi vobis potestatem calcandi super serpentes & scor-
piones, & super omnem virtutem inimici. *Luc. 10.*

Resistite diabolo, & fugiet à vobis. *Iac. 4.*

Sobrii estote, & vigilate, quia aduersarius vester diabolus tanquam leo rugiēs
circuit, quærens quem deuoret: cui resistite fortes in fide. *1. Per. 5.*

*Basil. in
exhort. ad
Baptij.
Plal. 94.
Diaboli
astus.* Dominus prohibens ne pernicioſa diaboli conſilia ſuſcipiamus, Hodie, inquit, ſi **F**
Vocem meam audieritis. Ille dicit, Hodiernum diem mihi, craſtinum Deo. Dominus con-
tra inſinuat, Hodie ſi Vocem meam audieritis. Hoſtem animaduerte. Non audet hoc ſua-
dere, Vt prorsus à Deo abſcedamus. Scit enim hoc Chriſtiani auribus graue ac moleſtum
eſſe. Verum ſubdolis artibus tractat id quod conatur. Scitus ac ſapiens eſt ad malefacien-
dum. Nimirum illud perſpicit, nos præſentis temporis ratione viuere, atque actionem om-
nem in præſenti effici. Itaque callide nobis hodiernum diem ſuſſuratur, atque in craſtinum
nobis ſpes relinquit. Deinde cum craſtinus dies illuxerit, rursus præſto eſt malus ille, noſtra
nobis cum partiens, hodiernum diem ſibi poſcens, craſtinum Domino. Atque ad hunc modum
Verſipellis ille ſemper tempus præſens per Voluptatem eripiens, futurum autem ſpei noſtræ
relinquens, ſenſim nos nec opinantes Vita priuat. **G**

Malus eſt diabolus, atque omnis mali artifex. Et quemadmodum boni affectio ab omni
liuore pura ſequitur, ſic etiam diabolus inuidia comitatur.

*Ho. quod
Deus non
eſt author
mal.* Inuidia telo ab orbis ortu vsque ad mundi finem omnes ferit ac proſternit ille Vita noſtræ
corruptor diabolus, atque exitio noſtro gaudens, qui ob inuidiam corrumpit, ac nos eodem telo deiecit.
Vnde malus diabolus? Ex ſua ipſius voluntate. Liberam enim voluntatem habebat,
ſitamque in ſe poteſtatem vel Deo adherendi, vel ſe à bono auertendi. Gabriel angelus:
& Deo ſemper aſſiſtit. Angelus Satanas: & à ſuo ordine prorsus excidit. Atque Vt illum
mentis inductio in ſupernis conſeruauit, ſic hunc quoque voluntatis libertas præcipitem è
cælo exturbauit. Poterat enim & ille à Deo deſiſcere, & hic non excidere. Verum illum
quidem inexplebilis erga Deum charitas conſeruauit: huic rursus ſecefſio à Deo hoc attu- **H**
lit, Vt reijceretur.

*Diaboli
inuidia
cauſa eſt
videt.
Vnde nobis
bellum in-
ferat.
Gen. 3.* Quid cauſa eſt, quamobrem diabolus bellum aduerſum nos ſuſceperit? Quia, cum Vitij
omnis conceptaculum eſſet, liuoris quoque morbum exceperit, honorumque noſtrum nobis in-
cauſa eſt videt. Neque enim noſtram in pariſo ab omni moleſtia puram vitam ferre potuit. Ve-
cur nobis rum dolis atque artibus hominem ludificatus, ipſiusque cupiditate, qua Dei ſimilitudinem
expetebat, ad fraudem abusus, lignum ei oſtendit, pollicitusque eſt ſe facturum, Vt ſi illud
ederet, Dei ſimilitudinem conſequeretur. Si enim comederitis, inquit, eritis ſicut Dij, ſciē-
tes bonum & malum. Quocirca non hoſtis nobis conditus eſt, ſed ex inuidia in odium noſtri
prorupit. Nam cum ſeipſum ab angelorum claſſe depulſum cerneret, eum qui terrenus eſſet,
ad angelorum dignitatem per progreſſum aſſurgentem cernere non poterat. Quoniam igitur **I**
hoſtis noſter effectus eſt, idcirco Deus nobis, Vt ipſi reluctemur, edixit, dum videlicet
beſtiam eam, que ipſi operam nauauerat, alloqueretur, minasque ad eam referret: Inimici-
tias ponam inter te, & inter ſemen eius.

Quoniam diabolus apoſtata exiit, ſequere & Dei, & hominum ad imaginem Dei cō-
ditor hoſtem profeſſus eſt, ob eam cauſam hominum odio flagrat, quia Dei quoque hoſtis
odit, quia eſt: ac nos Vt Dei creaturas, & ipſius ſimilitudinem gerentes, odio inſectatur. Deus por-
Deum or- rō, Vt qui ſapienter & prouidē res humanas moderetur, ad animarum noſtrarum exerci-
dit. tationem ipſius improbitate abusus eſt: perinde nimirum ac medicus Viperæ Veneno ad
ſimile. ſalutarium medicamentorum confectionem abuti ſolet. Satan verò idcirco nuncupatur,
quod bono aduerſetur. **K**

*Nax.
rat. 1. de
Pate.* Ex angelorum claſſe is, qui ſeditionem mouere auſus eſt, ac ſupra dignitatem ſuam ſe
rat. 1. de efferre, atque aduerſus omnipotentem Deū ceruicem attollere, ac ſupra cubes, Vt ait Scri-
Pate. ptura, thronum ſibi excogitare, penas arrogantia ſua dignas dedit, hoc nimirum ſupplicio
mulctatus, Vt pro luce caligo efficeretur.

De incredulitate: & quod qui probabili cauſa Deo fidem abrogat, non pro-
pterea veniam conſequatur. **CAP. IIII.**

Gen. 17.

DIXIT Dominus ad Abraham: Sarai vxorem tuam non vocabis Sa-
rai, ſed Saram. Et benedicam ei, & ex illa dabo tibi filium, cui bene-
dicturus ſum: & erit in nationes, & reges oriētur ex eo. Cecidit A bra-
ham in faciē ſuā, & riſit in corde ſuo, dicēs, Putāſne centenariō naſcer-
tur filius? & Sara nonagenaria pariet? Dixitque ad Deum: Vtinā Iſmael viuat
coram